

Ahtopol yakınındaki cennet bahçesi

Автор(и): Растителна защита
Дата: 14.01.2021 Брой: 1/2021

2020 yılı, Bulgaristan'daki en büyük hurma (trabzon hurması) bahçesinin Ahtopol kasabası yakınlarına dikilmesinin tam olarak 35. yılıydı.

Hurma (*Diospyros kaki*) yetiştiriciliği ve ıslahına dair ilk kayıtlar Uzak Doğu'dan – Japonya ve Çin'den gelmektedir.

Ancak, Ahtopol yakınındaki bahçede kullanılan fidanların kökeni Karadeniz, Kırım Yarımadası'dır. Genç ağaçlar başlangıçta Yalta yakınlarındaki ünlü Nikitsky Botanik Bahçesi*'nde yetiştirilmiştir.

Toplamda, yaklaşık bir buçuk metre yüksekliğinde 240 adet kültür fidanı teslim edildi.

Fidanların seçimi, 1985 baharındaki dikimi ve sonrasında bahçedeki yetiştirilmesi, Tarım Akademisi'nin bir bölümü olan Michurin (şimdiki Tsarevo) kasabasındaki Güney Bitkileri Deneme İstasyonu'nda bir araştırma ekibinin eseri ve sorumluluğuydu.

O zamana kadar hurma meyvesi Bulgaristan'da pek tanınmıyordu ve talebi sınırlıydı.

Ana bilimsel görev şuydu: Plantasyon, burada, Güney Karadeniz Kıyısı'nda ne ölçüde uyum sağlayabilecek ve meyve verebilecekti. O zamana kadar tek tük hurma ağaçları, ev bahçelerinde, kuzeydoğu rüzgarından korunaklı yerlerde tekil olarak yetiştirilmişti.

Bulgaristan'daki en büyük hurma plantasyonunun "doğumu" veya daha doğrusu "dikim tarihi" Nisan 1985 başlarıydı. 60 dönümlük alana sahip bu eşsiz bahçe, Ahtopol kasabasının arazisinde yer alır: denize yakın, Varvarsko mevkiinde, Dolphin kamp alanının hemen üstünde ve Tsarevo'dan Ahtopol'a giden yolun üzerinde.

Ahtopol yakınındaki bahçede beş çeşit bulunmaktadır: *Hiro Tanenashi*, *Hyakume*, *Hachiya*, *Costata*, *Zenji Maru*.

Genç hurma ağaçları 5 x 5 metrelik bir aralık şemasıyla dikildi: sıralar birbirinden beş metre uzaklıkta ve sıra içindeki ağaçlar arasındaki mesafe de beş metredir. Fidanların tutması başarılı oldu ve ertesi yıl tüm 60 dönümlük bahçe, beton direkler ve galvanizli tel örgüden oluşan kalıcı bir çitle çevrildi. Bu bahçeyi ve Ahtopol çevresindeki Güney Bitkileri Deneme İstasyonu'na ait diğer birkaç kalıcı ürün bahçesini korumak için güvenlik görevlileri atandı.

Tek tek ağaçlar ikinci yıldan itibaren meyve vermeye başladı ve üçüncü yılda Ahtopol yakınındaki bahçedeki tüm genç hurma ağaçları artık ilk meyvelerini taşıyordu. Sonraki on yılda meyve verme doğal olarak arttı.

Ahtopol hurma bahçesinde bahçeler için yaygın tüm tarımsal teknik uygulamalar başlatıldı: taç budama, ilaçlama, gübreleme, yabancı ot temizliği. Sıralar arasındaki mesafe, traktörler de dahil olmak üzere mekanize tarıma izin verir.

Bahçenin ürünleri Burgaz ve daha büyük kasabalarda pazarlanıyordu.

Normal koşullar altında bir dönüm hurma bahçesinden yaklaşık bir buçuk ton meyve elde etmek mümkündür. Olumlu koşullar ve ağaçların maksimum meyve verme yaşında (yaklaşık yedi ila sekiz yaşında) olduğu durumlarda verim 2 ton meyveyi aşabilir. Rus kaynaklarında tek bir ağaçtan yıllık 200–250 kg verim bildirilmektedir.

Ahtopol yakınındaki deneme hurma bahçesi bugüne kadar Bulgaristan'daki en büyük bahçe olarak kalmıştır. Ülkemizde bu deney, bu kadar büyük bir üretim ölçeğinde, başka hiçbir yerde devam ettirilmemiştir. Bugün bile Bulgaristan'daki hurma bahçeleri boyut olarak çok daha mütevazıdır ve bir veya iki dönümü geçmez.

1989'daki siyasi değişikliklerden sonra, bahçe için giderek karmaşık zamanlar geldi. 1990'ların sonlarına gelindiğinde, hurma parselinin tam kalbinde toplam üç mülk, her biri sekiz dönüm büyüklüğünde, özel sahiplerine iade edildi. Daha sonra, bahçeyi tek bir üretim birimi olarak koruyan çit yağmalandı ve tahrip edildi.

Hurma bahçesinin son kapsamlı traktörle işlenmesi 2002 yılında gerçekleştirildi. Bahçenin neredeyse yarısının özel mülkiyete iade edilmesiyle ilgili meydana gelen değişikliklere rağmen, işleme plantasyonun tüm alanında yapıldı,

böylece bilimsel açıdan değerli olan bu eşsiz Bulgar tarımsal deneyimi korunabildi.

Ahtopol yakınındaki hurma bahçesi çoktan ikonik ve tanınabilir bir topoza dönüşmüştür ve Güney Karadeniz Kıyısı'nın tanıtım kartlarından biridir.

Notlar:

* Nikitsky Botanik Bahçesi (Никитский ботанический сад), Kırım Yarımadası'nda, Yalta'nın Karadeniz tatil beldesi yakınlarında yer alır. Botanik bahçesi 1812 yılında kurulmuştur ve o zamanlar Rus İmparatorluğu'ndaki en eski araştırma kurumlarından biridir. Var olduğu ilk yıllardan itibaren botanik bahçesi, güney meyvelerinin, süs bitkilerinin, dekoratif bitkilerin, yeni endüstriyel bitkilerin, tıbbi ve diğer faydalı bitkilerin tanıtımı, uyum sağlaması, ıslahı ve geniş çapta yayılması konusunda uzmanlaşmıştır.

Ahtopol yakınındaki bahçede kullanılan çeşitlerin özellikleri

- Hiro Tanenashi (buruk olmayan meyvelere sahiptir, burukluğun giderilmesi için depolama gerektirmez, meyvenin kendisi yassı, dört köşelidir)
- Hyakume (büyük ila çok büyük meyvelere sahiptir, meyvenin alt kısmında mantarımı konsantrik halkalar bulunur)
- Hachiya (büyük ila çok büyük meyvelere sahiptir, sarı-turuncu renktedir)
- Costata (en kışa dayanıklı çeşittir, orta boy meyvelere sahiptir, konik şekilli, yoğun kırmızı-turuncu renktedir; yapraklar derimsi ve parlaktır)
- Zenji Maru (Ahtopol yakınına sadece 5–6 ağaç dikilmiştir, turuncu-sarı, orta boy meyvelere sahiptir).

Müh. Ivan Kamburov, Strandzha Doğa Parkı Müdürlüğü "Biyolojik Çeşitlilik" Baş Uzmanı